

A green silhouette of a palm tree with several fronds, positioned behind the text.

**Vereniging
Nederlands Nieuw-Guinea
Militairen 1945-1962**

Kijk naar onze mededelingen

- Uitnodiging Reünie 2018
- Uitnodiging Algemene Ledenvergadering

**Nieuwsbrief
18^e jaargang nr. 59 - maart 2018**

Colofon

De doelstelling van de Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962 is het bevorderen van de onderlinge contacten tussen de militairen, die in de periode 1945-1962 in de Nederlandse Krijgsmacht hebben gediend in het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea. Het in de ruimste zin van het woord behartigen van de belangen van die militairen en hun families. Het herdenken van hen die gevallen zijn bij de vervulling van hun plicht, evenals van hen die, ten gevolge van, ongevallen of ziekten tijdens militaire dienst zijn overleden. De Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen is aangesloten bij het Veteranenplatform.

Beschermheer, tevens adviseur: Luitenant-generaal C.J.M. de Veer b.d.,
Voorheen Inspecteur-generaal der Krijgsmacht en der Veteranen.

Algemeen adviseur: Kolonel L. Habraken b.d.
Voorheen directeur van het Veteraneninstituut.

Lid van verdienste: J. Peperkamp

Ereleden:

A.S. Poortvliet
H.P. Willemsen
D. Willemsen-Hens
A. Dielemans

Bestuur:

C. Aarts, voorzitter (Rijen),
C. Drost, secretaris (Koog a/d/Zaan),
H. Vos, 2e secretaris (Kerkdriel),
J.H. van Hensbergen, penningmeester (Arnhem),
C. van Vliet, organisatie Reünie (Winkel),
A. Dielemans, organisatie Nieuwjaarsreceptie (Roosendaal),
A.J. Bouterse, voorzitter Sociale commissie (Schagen)
M.P. Leijs, défiles Wageningen en NLVD (Oosterhout)

Contact

Secretariaat: C. Drost
Brouwersveld 2, 1541 PG Koog a/d/Zaan, tel. 075-6160779 mob. 06-22332531
E-mail: info@vnngm.nl

Website: www.vnngm.nl

Redactie Nieuwsbrief: J.H. van Hensbergen
Ravelstraat 4, 6815 HB Arnhem, telefoon 06-53199548
E-mail: hensaradvies@jaapvanhensbergen.nl

Copyright: Tegen overname van artikelen bestaat in principe geen bezwaar, mits hier vantevoren toestemming voor is verleend en duidelijk in de uitgave wordt vermeld. Geplaatste foto's komen uit privé collecties tenzij anders vermeld. De inhoud geeft niet noodzakelijkerwijs de mening van bestuur en/of redactie weer. Bestuur en/of redactie kunnen daarom niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de geplaatste artikelen. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren of te redigeren.

**Sluitingsdatum kopij Nieuwsbrief nummer 60:
15 mei 2018**

Van de voorzitter.

Op het moment van uitkomen van deze Nieuwsbrief zijn we al weer enkele maanden bezig in het nieuwe jaar. En al is het dus wat laat: Alsnog alle goeds en bovenal gezondheid voor u en uw dierbaren.

En als je dan aan het begin staat van een nieuw jaar kun je twee dingen doen. Vooruit kijken of terug blikken. Nu heeft terugkijken niet zo veel zin want, kort door de bocht, voorbij is voorbij. We koesteren, al of niet, de herinnering. En als je dan vooruit kijkt hoor je van de penningmeester op de laatste bestuursvergadering dat

het ledental weer is teruggelopen. Langzaam leveren wij in. Ook onze vereniging heeft niet het eeuwige leven. Vandaar een knipoog naar een bekende zin uit een oude populaire Amerikaanse soldatenballade.

Old soldiers never die, they just fade away.
(Oude soldaten sterven nooit, ze verdwijnen gewoon.)

Nu is de VNNGM weliswaar geen soldaat maar ooit houdt het ook voor ons op. Net zoals onze zustervereniging de FIM eind vorig jaar opgehouden is te bestaan. Maar maakt u zich geen zorgen. Onze vereniging is nog springlevend en de bestuursleden nog steeds enthousiast dus we gaan nog gewoon door. Maju. De activiteiten commissie is druk doende en heeft de reünie al 'In de steigers' staan. Denkt ook aan de algemene ledenvergadering op 31 mei? Er staan een paar belangrijke punten op de agenda. Vergeet ook niet het bevrijdingsdefilé in Wageningen en de Nederlandse Veteranendag in de Haag. Op de eindejaarsbijeenkomst van het Veteranen Platform heeft ons lid Klaas Orsel de Ted Meinesprijs in ontvangst mogen nemen voor zijn jarenlange inzet op een breed terrein voor veteranen. In het bijzonder gaat het dan om Indië- en Nieuw-Guinea veteranen. Vanaf deze plaats feliciteren wij Klaas met deze verdiende prestigieuze onderscheiding. Op 24 januari is in museum Bronbeek de tentoonstelling 'Verlangen, Vrijheid, Kameraadschap' geopend. Het betreft portretten van o.a. 15 veteranen met interviews en levensbeschrijvingen. Ook zijn kunstwerken van veteranen geëxposeerd vanuit de Stichting Veteranenkunst die 10 jaar bestaat. In herdenkingspark Hatterm bij Roermond komt, tussen het Indië monument en het Monument voor Vredesoperaties een nieuw Verbindend Monument. Dat monument wil óók zij die wel terugkwamen en hun 2^e en 3^e generatie nakomelingen herdenken.

Ik wens u een actief en positief jaar toe.

Uw voorzitter
Cees Aarts

Inhoudsopgave

Verhalen uit ons Nieuw-Guinea verleden	pag. 03 t/m 27
Avondje stappen	pag. 03 t/m 06
Bladeren	pag. 07 t/m 08
Bondgenoten	pag. 08 t/m 09
Wij van Fak Fak hebben een hele hechte band	pag. 10 t/m 13
Oud marinier Harry Appeldoorn	pag. 14 t/m 17
Van het bestuur	pag. 20 t/m 30
Uitnodiging Algemeen Ledenvergadering	pag. 23
Kleine projecten van Ruud en Ans Hes	pag. 24
Verbindend monument	pag. 25
Veteranen ontmoetingscentrum Vechtdal Hardenberg	pag. 26
Verlangen Vrijheid Kameraadschap	pag. 27
Veteranen landgoed Vrijland Schaarsbergen	pag. 28
Word (gratis) vriend van het V-fonds	pag. 29

Avondje stappen

door Ed van Tuijl

Merauke was best een aardig plaatsje, daar niet van. Maar om nou te zeggen dat het in de jaren '61, '62 over een bruisend nachtleven beschikte. Nou nee, niet echt.

Een bruin café. Of een danstent waar je de plaatselijke schoonheden kon ontmoeten om een quick-stepje mee te beleven, laat staan een zwoele, sensuele Argentijnse tango. Het was er allemaal niet.

In Fak Fak en Kaimana zal het niet anders geweest zijn. In Sorong, dat vergeleken met Merauke een grote stad was, waren er wellicht meer mogelijkheden. Neem ik aan. Echt weten doe ik het niet. Want tijdens het weekje Sorong dat de D compagnie als een soort prestatieverlof kreeg aangeboden, zijn we de poort niet uit geweest. Terugdenkend krijg ik het idee dat zoiets, wat het kader betreft, ook helemaal geen optie was. We hebben daar die week wat rondgehangen op de kazerne, alvorens we met de Snellius naar Biak werden afgevoerd.

Kortom, tijdens mijn Nieuw-Guinea periode was een avondje stappen gewoon niet aan de orde.

Een gemis voor een verwende rekrut die in Maastricht opkwam. Maastricht een eldorado aan stapmogelijkheden. Al die kroegjes aan de oever van de Maas. Om van te watertanden. De uurtjes in de Riverbar zie ik zo weer voor me. Wat een prettige herbeleving. Zelfs nu nog. Die kroegbaas kon bij mij niet meer stuk toen hij me een keer een pilsje aanbood met de woorden: "Hier, van de zaak. Jullie soldaten zullen moeite genoeg hebben om rond te komen." Nou, daar had hij een punt. Want met 'n gulden per dag kon je écht geen potten breken. Zeker geen bierpullen! Daarom, met terugwerkende kracht van 55 jaar, duim omhoog voor de Maastrichtse horeca.

De stad van André was voor een soldaat, met de kraag nog dicht, een heerlijke plek om die eerste twee maanden door te komen.

Ik was sowieso een bofkont want na Maastricht werd het vijf maandjes Harderwijk. Toen al een stadje met veel vertier vanwege de toeristen die kwamen genieten van een weekje vakantie met mogelijkheden van bos én strand. Dat had je niet overal.

Dus op een zonnige zon- dan wel zaterdag gingen wij, Rinus Oosterveer (Sorong) kan het beamen, graag naar dat grote strand. Paraderen in uniform. Die outfit deed het altijd goed bij het vrouwvolk. Of in zwembroek. Je adem inhoudend zodat de borstkast een sexy sixpack-achtige uitstraling kreeg. Speurend naar onze doelgroep. Met doorgaans altijd wel een uitnodiging om op het uitgestrekte badlaken plaats te nemen. Kortom, ook Harderwijk was grote klasse.

Roermond zal dat ongetwijfeld ook geweest zijn. Maar daar kan ik niet over oordelen want onze tropenopleiding viel min of meer in het water. Er werd luis geconstateerd. We kwamen domweg de poort niet uit. Ik heb er al eens

over geschreven. Geen oefening in de oerwouden van Linne, Herkenbosch of Maasbracht.

Maar goed, zoals gezegd, Merauke bood geen stapmogelijkheden. Los van de vraag of we, met ons bescheiden inkomen, daar überhaupt vaak gebruik van hadden kunnen maken. Het was, wat mij betreft in ieder geval, armoe troef. Geen cent te makken. Een ijsje met een scheut rum bij de Chinees. Dat was het wel zo'n beetje

Maar waarover ik nou eens wil verhalen is het feit dat de mannen van de D compagnie feitelijk kanjers waren op het gebied van improviseren. Sergeant Booij, behalve sportinstructeur, volgens mij ook een beetje verantwoordelijk voor het geestelijk welzijn van de manschappen, wilde nog wel eens een bingoavondje organiseren.

Niet echt een gelegenheid om lekker door te zakken teneinde de alledaagse zorgen voor even te vergeten, maar toch!

Net zo fanatiek als onze hedendaagse leeftijdgenoten in al die recreatiezalen van al die ouderen centra, streepten we de getallen af. Tenminste als de afgeroepen nummers op je kaart stonden.

Niet om het een of ander, maar op de kaarten die ik dan voor me had liggen, stonden altijd andere getallen dan de cijfers die werden omgeroepen.

Of de duvel er mee speelde. Een volle kaart was voor mij niet weggelegd. Het leek wel of het altijd dezelfde bofkonten waren die op zo'n avond meerdere prijzen wisten te winnen. Bij de plaatselijke bingoavond, in mijn woonplaats Nieuwpoort, is dat volgens mij ook nu nog het geval.

Steeds dezelfde 'oudjes' die de barbecues, knoflookpersen, limonade dan wel bier- of wijnglazen of dozen bonbons mee naar huis slepen.

Zo'n Merauke bingo was eventjes ontspannen. Even geen gezeik van een meerdere waar je, je druk om moest maken. Het was gewoon leuk. Pilsje d'r bij en aankruisen maar.

Maar na vijf rondjes bingo, was de prijzentaafel van Booij doorgaans wel leeg. Je kreeg niemand zo gek om nog een paar rondjes voor de kat z'n viool te gaan zitten aankruisen. Dus we moesten wat anders verzinnen om de avond door te komen. Los dan van het nuttigen van flesjes bier.

Maar, taterataaa, geen nood. We hebben het hier wel over de D compagnie. Daar liepen mannen rond die altijd wel te porren waren voor een uurtje entertainen.

Dus werd er gewoon wat geïmproviseerd. Wij, op het radiostation, hadden de telegrafisten Lens en Schwartz. Sowieso natuurlijk jongens met ritmegevoel. Maar die twee waren ook nog muzikaal. Lens speelde niet onverdienstelijk gitaar en Schwartz drumde net zoals hij kon seinen. Super ritmisch.

Geen wonder dat ze al snel werden opgemerkt door een plaatselijk bandje. De band van Anakotta. Sterker, ze werden leden van die band. Dus als Booij wat in de kantine organiseerde en die jongens van Anakotta wilden meewerken dan lag er zomaar een leuke avond in het verschiet. Wat ons betreft hadden we al die artiesten, die ineens met vliegtuiglandingen werden aangevoerd, niet echt nodig.

Wij zorgden zelf wel voor entertainment.

Maar, zult u opmerken. Dan hadden jullie misschien wel een muzikale top-avond. Het ontbreken van vrouwelijk schoon was en bleef waarschijnlijk toch wel het grootste gemis.

Nou, niet dus. Wij hadden op de kazerne ene Spanhaak, de man van de dikke DAF. En we hadden 'Ochtendhumeurtje'.

Dat tweetal stond na een paar flesjes bier, al rap op het podium voor een spannend optreden. 'Ochtendhumeurtje' als man en Spanhaak als een bevallige dame. Succes verzekerd. Zeker gezien het feit dat de zaal zelf ook het nodige bier ophad. Maar vooral het feit dat die jonge bronstige militairen elke vorm van vrouwelijk schoon al veel te lang ontbeerden. Dus zelfs met de blote bast van Spanhaak werd

genoegen genomen. Het echte werk werd er wel bij gefantaseerd.

Even een nadere uitleg. Ik ben de naam van 'Ochtendhumeurtje' na al die jaren kwijt. Ik kan 'm wel omschrijven. Best een leuke gozer. Maar niet vóór tien uur in de ochtend. Dan had íe altijd zo'n blik van, asjeblijft, laat me met rust. Zeur niet aan m'n kop. Ik moet nog helemaal wakker worden. Dus hield ik daar rekening mee. Voor tien uur zei ik zelfs geen goede morgen. Hij zou ongetwijfeld op bitse toon gereageerd hebben met : "Dat maak ik zelf wel uit of deze morgen goed is."

Maar toch, de rest van de dag, en zeker tijdens onze feestavondjes, had hij pretoogjes en was hij vaak de gangmaker.

Speelde Anakotta een bekend liedje dan sprong hij het podium op en zorgde voor een extra vocale bijdrage.

En ziedaar, heel vaak sprong Spanhaak met 'm mee de bühne op. Dan wisten wij al wat er ging komen. Een zwoele dans door man en vrouw. Ochtendhumeurtje de man, Spanhaak de vrouw. Die verdween dan even tussen de coulissen, trok zijn hemd uit en, alsof het kledingstuk achter het toneel altijd stand-by hing, een bh aan.

Nou ja, meer een tafelkleed dat zo werd opgerold en omgeknoopt dat het wel wat weg had van zo'n strapless bh uit de jaren vijftig.

Dan gingen ze los. Wij joelden en floten, gaven kushandjes terug en piesten bijkans in onze broek van het lachen als Spanhaak weer eens sensueel met zijn billen ging schudden. Van boven was hij goed aan de maat. Daar schudde alles net zo hard mee. Zijn borsten, toch minimaal cupmaat D, bubbelden half over de rand van de bh heen.

Kortom, het leek net echt. En nee, geen ordinair gedoe met een zakkende

broek of een blote borst. Je blote kont tonen, zoals die ordinaire voetbal-supporters van nu, ik zal d'r nooit aan wennen. Spanhaak was niet ordinair. Die hield het altijd beschaafd. Een vrouw met klasse. Kortom, we namen er nog een en ons avondje stappen kon niet meer stuk. Gelukkig is die Ouwe nooit op het idee gekomen om vermakelijkheidsbelasting te gaan heffen.

Maar het zal duidelijk zijn. De (te) late komst van al die professionele artiesten, was voor ons mannen van Merauke niet eens zo'n geweldige beleving. Wij waren immers verwend door Spanhaak en ochtendhumeurtje. (zijn echte naam zal iemand, sobat Nico Kors misschien, naar ik hoop, nu snel mailen naar evt@hetkontakt.nl)

Nee, de komst van al die artiesten was voor ons toch écht een beetje, mosterd na de maaltijd. Wij konden prima uit de voeten met het duo 'Spanhaak en Ochtendhumeurtje'.

Bladeren

We maken een doorstart.

Door G. van Berkum

We rijden door de Noordoostpolder op weg naar de jarige kleinzoon op een ietwat sombere zondagmorgen in januari. De polders zijn niet woest maar wel kaal en leeg. Er heerst een weldadige rust over het veld.

Ik noemde net nog dat de polder leeg is maar dat is onjuist. Want een polder is nooit leeg, hij leeft, hij wacht op het volgende jaargetijde. Elk jaargetijde heeft een eigen geur en kleur in de polder. De mensen achter deze geuren en kleuren zijn de boeren. Zij hebben een plan gemaakt voor een doorstart van hun bedrijf. Zij investeren door het land passend te bewerken, zaaigoed en bemesting te kopen en op de gepaste tijd en juiste temperatuur over het land te brengen. Op een aantal percelen ontwaren wij reeds de uiterlijke kenmerken van bloembollen, die straks weer prachtige kleuren aan de velden gaan geven. Het landschap wacht en maakt zich op voor een doorstart.

Afgelopen week voelt voor ons aan als een dubbele doorstart naar 2018. Wij werden in de laatste week van 2017 geconfronteerd met het overlijden van twee vrienden en een broer. De routine van elke dag was even helemaal weg. Je bent bezig met van alles te bedenken en te organiseren. Van alle kanten komen vragen en wijze raadgevingen maar wij dienen te beslissen over liturgie en het ritueel rond het afscheid en begrafenis van mijn broer in Finkum. (dorpje NO van Leeuwarden) Tijdelijk heerst er chaos in het huis en hoofd en toch ook een wonderlijke rust dat het allemaal goed is en goed komt. De verhalen rond een afscheid mag je delen het maakt je rijk en geeft een positief gevoel. Je kunt een overledene geen vragen meer stellen hun geheimen gaan mee het graf in. Wij maken een doorstart en denken met waardering voor zijn/haar bijdrage aan ons bestaan.

Wie van ons heeft geen doorstart gemaakt? Ik denk bij een ieder wel één of meerdere. Het kent vele vormen maar in ons hoofd komen vaak meerdere vragen opzetten en op de meeste vragen zijn geen antwoorden te geven. Eigenlijk moeten we dat ook niet willen maar ja we zoeken graag naar oorzaak en gevolg. Bij elke doorstart die we maken hebben we te maken met het oude, de geschiedenis, dat we achter ons willen laten. Het vergeven van gemaakte eigen of andermans fouten. Soms bestaat het vergeven uit het doorslikken van je gevoel maar dan blijft het toch vaak ergens hangen, dat is niet gezond. Wáár de oorzaak van de doorstart ook ligt zoals; scheiding, ongelukken, overlijden, ziekte en of oorlog, na een periode van complete chaos ga je wankelend en steunend met je netwerkjes door. Een doorstart van het leven waar nieuwe kleuren, klanken en mensen bij passen.

Het meest bekende woord voor doorstart is na een faillissement van een bedrijf. Vooral als het gaat om een familie of klein bedrijf is er veel gezeur, ellende en een schraal leven aan vooraf gegaan. Met de hulp van de rechtbank worden schulden vereffend en claims behandeld maar de gedachten in het hoofd van de eigenaren kan de Rechter niet glad strijken. De eenzame strijd tegen verlies, onrecht, boosheid en onmacht om woorden te vinden die het verlies van bedrijf en misschien wel van je gedroomde toekomst kunnen vertolken. Toch blijken mensen dat te kunnen om na een moeilijke tijd en dramatisch afscheid een doorstart te maken. Door een nieuw positief plan te maken, mogelijk met hulp van anderen.

Een zeer positieve doorstart van het leven zag ik, na het lezen van een artikel in Trouw, van een grote landbouw coöperatie ZZ2, in het noorden van Zuid-Afrika (Venda land). Door de handen in één te slaan slagen mensen van die streek, zwart én blank, om gezamenlijk de grootste tomaten en groente producent van Afrika te worden. Wij zijn getuigen van een prachtige positieve doorstart naar 2018 en de toekomst. Om land, water, kennis, geld en arbeid broederlijk te delen.

Mensen van goede wil tonen geloof, hoop en liefde; rijken de hand naar de ander en maken een beter leefklimaat voor de wereld.

Bondgenoten

De bezinning,

zes januari jl., was er in de Martini kerk van Sneek een voorstelling van de Peergroup.

Een voorstelling is niet direct bijzonder. Maar in dit geval wel het verhaal ervan.

Het verhaal over het leven van "Grutte Pier" in de periode van 1480 – 1520. Geboren als Pier Gerlofs Donia. Hij was niet zomaar een

gewone boer, die leefde in Kimswerd (dorpje nabij Harlingen), nee hij was een reus van twee meter vijftien, zo sterk als een beer en moedig. Hij was een verzetsman die streed voor de vrijheid van zijn medeburgers in zijn omgeving. Hij was ook zeerover was en krijgshoofd en ook daar gaat het verhaal over. De Noord Hollanders van die tijd wisten daar van mee te praten. Eens heeft Grutte Pier Medemblik overvallen, versloeg de Saksen en alles werd er kort en klein geslagen. Om te toetsen of hij met tegenstanders óf volksgenoten had te maken liet hij ze de volgende spreuk na zeggen: "Búter, brea en griene tsiis wa't dat net sizze kin, is gjin oprjochte Fries". Als je niet in slaagde deze zin

correct uit te spreken werd je zonder pardon onthoofd. Wrede tijden, Grutte Pier werd zelf ook zwaar getroffen. Tijdens afwezigheid werd zijn boerderij in de as gelegd en vrouw en kind vermoord. Hoe kom je dan weer op verhaal als veteraan, want Grutte Pier was ook veteraan.

De Peergroep speelde de terugkeer van Grutte Pier als veteraan vertaalt naar de onze tijd. De Veteraan gaat naar zijn woonplek waar vrouw en dochter op hem wachten. Hij heeft niet verteld welk tijdstip hij thuis gaat komen en hij bedenkt hoe hij vrouw en dochter zal verrassen. De vrouw is druk in huis bezig en loopt te piekeren hoe zij haar man, haar veteraan zal gaan ontmoeten. 'Zal hij nog de zelfde zijn?'. Hoe vertel ik hem straks over het opgroeien van onze tiener dochter.

De dochter luistert naar de bij haar passende muziek en zit gevangen in haar eigen wereld. Toch wil ook zij haar vader 'ontmoeten'. Maar zij heeft geen idee waar haar vader geweest is, laat staan wat hij mogelijkser wijze heeft gezien en doorgemaakt.

Voor mij was het of de film van mijn eigen terugkeer werd afgedraaid, geen vrouw of dochter nog, maar wel veel familie en kennissen. Alleen met mijn zwager, die een lange Indië ervaring had, kon ik mijn eigen gevoelens zonder woorden delen. Om echt menselijk contact te krijgen tussen de thuis komende veteraan, zijn vrouw en dochter moest een brede kloof van onbegrip overbrugd worden en dat lukte niet.

De veteraan verzuchtte aan het einde "de woorden en begrippen zijn té groot ik kan ze niet door mijn strot krijgen". Ze stonden dicht bij elkaar maar er bleef een grote kloof.

Herken je dit gevoel van vroeger of is het er nog. Misschien helpt het als je dit gevoel met een collega deelt of met iemand van de commissie sociale zorg. De adressen van de leden van deze commissie zijn te vinden in de NIEUWS-BRIEF van de vereniging. Wij bieden je graag een luisterend oor.

Namens de Commissie Sociale Zorg.
G. van Berkum.
(gtvberkum@quicknet.nl)

“Wij van Fak Fak hebben een hele hechte band.”

In gesprek met Frie de Kinderen.

door Ed van Tuijl

Frie de Kinderen
in vol ornaat

Frie de Kinderen heeft geen aansporing nodig om over Fak Fak te praten. Dat doet hij achter mekaar door. Terwijl zijn vrouw koffie serveert met een flinke punt appelgebak. Natuurlijk, iets lekkers bij de koffie. We zijn tenslotte in het land waar het leven goed is. In het Brabantse Tilburg. Vroeger de stad van het textiel. Later, beter gekend als de thuishaven van Willem Twee en uiteraard de plaats met de grootste kermis van ons land.

“Frie de Kinderen”, zo beginnen we ons interview. “Een aparte naam. Uit deze streek afkomstig?”

“Nou, niet echt”, legt hij uit. “Tenminste, ik denk dat ik in Tilburg zo’n beetje de enige ben. Voor zover ik ooit heb begrepen, kom je d’r vooral veel tegen in Schijndel en

omgeving. Maar deze jongen is toch echt een Tilburger. In hart en nieren. Geboren en getogen!”

Als we voorzichtig concluderen dat hij dan dus ook een rasechte ‘Kruikezeiker’ genoemd mag worden, reageert hij met een bulderende lach. Zijn markante en vooral witte snor wipt daarbij op en neer.

Het is duidelijk. Frie zit er niet mee. Net als de meeste Tilburgers is hij trots op hun traditionele en roemruchte bijnaam.

Hij groeide op in een groot gezin, verdiende de kost, zoals veel leeftijdgenoten, in de textiele sector en mocht zich toen gaan melden bij het leger. De opleiding in Venlo. De tropentraining in Roermond. En hup, over de noord, met een DC acht, richting Biak.

“Een DC Delapan”, haalt Frie zijn kennis der Maleise taal even op. Verder gaat bij hem alles in het sappig Tilburgs. We hebben zelf gelukkig ooit acht jaar in de Kempen gewoond, dus kunnen hem verstaan.

“Moar wa denkte gij”, zo vervolgt hij zijn verhaal over de heenreis. “Was t’r une motor kapot. Zen we geland in Yokohama. Geslaopen in ’n lux hotel. Doar hadde ze al kleuretelevisie. Da hai ik nog nooit gezien.”

Het blijft prettig om te horen. Dat dialect. Maar vrees niet. Vanaf nu citeren we Frie alleen nog in algemeen beschaafd Nederlands.

Hoewel de maten van Fak Fak het zullen beamen. Dat Brabants hoort bij De Kinderen. Net zo kenmerkend als die reeds beschreven snor.

“Op Biak kregen we te horen dat Fak Fak onze eindbestemming was”, vervolgt

Frie. "Met de Kaloekoe werden we er afgeleverd."

Hij vertelt hoe zijn dagelijks leven vanaf toen verder ging als helper van de brenschutter.

Een toekomst van veel sjouwen en zeulen lag in het verschiet. Ga maar na. De schutter moest zeventien kilo geweer dragen. Maar de helper zo'n beetje rond de twintig kilo munitie. Geen kattepis.

Terug met de Mapi vanuit Pulau Pantang

"Maar ik had er geen hekel aan, hoor. Terwijl we toch vanaf de eerste dag heel wat keren op patrouille gingen. Het was daar nu eenmaal bergachtig. Vanuit de kazerne was het berg op. Dus zwaar. Maar daarna ook weer berg af. Ook pittig. Ging je berg af dan moest je

tegenhouden. Man, dat was net zo zwaar als klimmen."

Frie klaagt niet. Ook niet met terugwerkende kracht. Maar als het nodig is zegt hij wel waar het op staat.

"Eten was vaak niet om te vreten. We hadden in de keuken een sergeant die volgens mij de lekkere dingen, die voor ons bestemd waren, doorverkocht aan de Chinees. 'n Halve kip? Ik heb er nooit een gezien. Hooguit 'n ei, daar bleef het bij.

Maar ach. Ik kwam de dag wel door. Al was Fak Fak natuurlijk niet het toppunt van uitgaansvermaak. Een of twee keer in de week 'n film. Vaak een jaar of driehonderd oud. Of een potje voetballen. Op een veld waar je over de stenen struikelde. Verder schreef ik twee brieven in de week naar huis en ik kreeg ook altijd twee brieven in de week van het thuisfront. Van ons moeder en m'n oudste zus. Ons moeder altijd in het plat dialect. "

Misschien was dat gebrek aan vertier wel de reden dat de jongens van de Charliecompagnie zo'n hechte groep vormden. Ook later, toen ze elkaar na hun vijftigste weer tegenkwamen en tot op de dag van vandaag die goede band in stand gehouden.

"Ja, dat is best wel bijzonder", beaamt Frie. "Wij van Fak Fak hebben een hele hechte band. We zoeken elkaar op. We hebben onze eigen reünie. Geloof het of niet. Ik kwam rond mijn vijftigste zelfs mijn slapie weer tegen.

Goof Koetze. Dat is 'n kameraad voor 't leven geworden. Het gebeurde rond de periode dat ik voor mijn werk werd afgekeurd. Feitelijk ook de periode dat je steeds meer ging denken aan Nieuw-Guinea. Op een dag wordt ik opgebeld

door een kippenboer. Die zegt: "Ben jij Frie de Kinderen." Ik zeg, jazeker. Hij weer: "Heb jij in Nieuw-Guinea gezeten." Ik antwoord, klopt. In Fak Fak. Zegt die kippenboer tot mijn stomme verbazing: "Dan moet ik je de groeten doen van Koetze. Die zoekt jou."

Uiteraard werden adressen en telefoonnummers uitgewisseld en kort daarna volgde de hereniging. Ik kan je vertellen, dat was best wel emotioneel."

Frie noemt korporaal Sjaak de Jong. "Die komt nog regelmatig op onze reünies.

Hij woont nou op Bronbeek. Tussen de KNIL mensen. Bijzonder toch."

Het gesprek komt vanzelf op de periode na de landingen. Frie en zijn maten werden al snel naar Nembroektep gedirigeerd.

"Ik vind het nog steeds onbegrijpelijk dat die mannen bij Fak Fak konden landen. Met al die hoge bomen. Er zijn er ook heel wat nooit op de grond gekomen. Als ze ergens een bivak opsloegen kon je aan de rookpluimpjes zien waar ze zaten. Dan was er het bekende lokmiddel met de fluitjes. Kortom, we hebben er heel wat uit kunnen schakelen."

Frie verhaalt over die keer dat ze drie dagen lang in stelling lagen zonder eigenlijk aan slapen toe te komen. "We hadden ons met lianen aan elkaar vastgebonden zodat je de buurman met een ruk kon waarschuwen als dat nodig was. Mijn liaan was blijkbaar losgegaan. Want mijn maat had niet in de gaten dat ik, na even ingedut te zijn, weer wakker werd en zonder nadenken opsta om me eens lekker uit te rekken. Gelukkig ziet de brenschutter hoe een para mij in het vizier probeert te krijgen. Hij geeft een riedel en schakelt de plopper uit. Kortom, ik had geluk gehad. Maar je begrijpt dat ik er later nog wel eens mee werd geplaagd. Het kader moest me zo nodig als voorbeeld stellen. Maar vind je het gek dat je na drie dagen waken wel eens even je concentratie kwijt was."

Hij wijst op een foto waar Wil Verstegen opstaat. "Ook een maatje van me", vertelt hij. "Die raakte bij een vuurgevecht gewond. Kreeg een kogel in zijn lies. Die is er nooit meer uitgehaald. Toen hij enkele jaren geleden kwam te overlijden is de kogel meegegaan in zijn graf. Toch wel bijzonder als je daar over nadenkt."

Zelfgebouwde wateropvang in Memboektep

De periode vanaf de eerste landingen tot aan de overdracht. Het was de periode waar Frie de gesp op zijn Nieuw-Guineakruis aan overhield. Ook de periode die in zijn latere leven voor de nodige malheur zou zorgen. Terug thuis startte hij zijn maatschappelijke

carrière. Pakte alles aan. Vooral in de bouw. Timmerman, vloerenlegger, dat soort beroepen. Op het eind nog een tijd in de telecommunicatie. Waarvoor hij ook nog drie maanden in Maleisië werkzaam was.

"Maar na die drie maanden dacht ik. Wat doe ik hier eigenlijk. Ik kan Nieuw-Guinea amper uit mijn hoofd zetten en nou zit ik weer in zo'n land. Ik ben er mooi mee gestopt."

Hij kreeg last van een versleten rug. Maar ook van een zware posttraumatische stress stoornis.

"Ik werd thuis steeds meer onhandelbaar. Drinken, agressief gedrag. Eigenlijk alles wat God verbood. Het kon zo niet verder. Ik kwam bij een psychiater terecht. Die stelde al direct bij dat eerste bezoek de diagnose. Zwaar PTSS. Voor 60% afgekeurd. Zonder meer recht op een uitkering ineens en een maandelijks vergoeding."

Overigens kreeg hij met meerdere gezondheidsproblemen te kampen. Diabetes. Twee keer een herseninfarct. Gelukkig zonder uitvalverschijnselen. En, notabene tijdens de Veteranen dag, terwijl hij net vanuit de jeep naar Willem Alexander zou salueren, een heftige hartritmestoornis.

"Daar had ik toch zo'n hekel aan. Lag ik ineens een paar uur aan de hartbewaking."

Met de Veteranendag komen we vanzelf op het huidige leven van Frie de Kinderen als veteraan. Het bezoeken van reünies, herdenkingen, Den Haag, Wageningen. Kortom, alles wat op dat gebied speelt. Als het even kan is hij erbij.

"Bij parades altijd in de jeep", zegt hij trots. "Altijd voorop. Wie zie je bij het defilé in Den Haag als eerste op de televisie. Juist ja, deze jongen. In vol ornaat. Dat is toch prachtig."

Als we in zijn werkkamertje de met onderscheidingen en bijzondere foto's behangen muur bekijken, valt ons een ding op. Frie gaat graag met beroemdheden op de foto. Willem Alexander. Rita Verdonk, Ted Meines, de vorige minister van defensie Hennis-Plasschaert.

"Ja, ik stap er altijd op af. En niks geen edelachtbare. Nee, gewoon, wilt u met mij op de foto. Ze zeggen nooit nee!"

De andere kant van zijn kantoortje staat vol bekers. Gewonnen bij hengelfconcoursen. Want hij mag graag aan de waterkant plaatsnemen en een hengeltje uitgooien.

Verder blijft hij een drukbezet man. Want wil je een afspraak met hem maken dan zal hij toch eerst altijd zijn agenda erbij moeten pakken.

Hoezo, het eenzame leven van een 75-jarige? Niks hoor. Deze Tilburgse jongen komt zijn dag wel door.

“Ik ben er trots op dat ik dit mag doen”

door Ed van Tuijl

In de afgelopen septembermaand stond Harry Appeldoorn weer op zijn post. Tijdens de plechtige herdenking bij het Papua monument op het landgoed Bronbeek. Pal naast die best wel indrukwekkende gedenksteen. Gekleed in dungery pak. Geflankeerd door twee jonge veteranen. Jonkies, vergeleken met de oud-marinier. Hoewel een van de meest opvallende kenmerken van de geboren en getogen Arnhemmer, toch vooral zijn jonge uitstraling is. Veel gesport en nog altijd niet wars van een lichamelijke inspanning zijn daar zeer waarschijnlijk debet aan.

Als we met Harry en zijn vrouw een uurtje of twee gezellig bijpraten, is er nog wat onduidelijkheid over de toekomst van het herdenken op Bronbeek. Toch hoopt hij vurig dat de bijeenkomst ter nagedachtenis van de gesneuvelde Papoea's op de kalender mag blijven staan.

“Want het is elke keer weer een bijzondere dag voor mij”, bekent hij. “Ik ben er trots op dat ik het mag doen. Het is een eer voor me. Vanaf de eerste herdenking in 2012, heb ik daar gestaan. Geen jaar overgeslagen. Het is gewoon mijn ding. In 2016 had ik vanwege gezondheidsproblemen, bijna moeten verzuimen. Maar gelukkig was ik precies op tijd zover hersteld dat ik ook dat jaar op mijn post kon staan. De erewacht. Toch mooi dat je daar als veteraan, op die manier, extra cachet aan kan geven, niet dan?”

Dat is het zeker. Trouwe bezoekers zullen het beamen. Appeldoorn hoort bij de Papoea herdenking. Vormt min of meer een beeldbepalend onderdeel. Maar daar had hij, toen hij in de stad van Vitesse opgroeide, allemaal nog geen weet van.

“Ik was vooral bezig met mijn droom om ooit beroepsvoetballer te worden.

Het eerste van Vitesse was mijn doel. Maar toen moest ik in dienst. Ik had bij de keuring laten doorschemeren dat de marine me wel iets leek. Dacht daarbij dus aan varen op een oorlogsschip. Maar defensie redeneerde, het korps mariniers is ook marine. Dus kreeg ik, net achttien jaar, mijn oproep om in Doorn te verschijnen. Vond ik ook prima. Met een beetje afzien heb ik nooit problemen gehad. Die eerste zes weken basisopleiding, inclusief de enorme stormbaan, waren aan mij wel besteed."

In juli 1960 was het zover. Harry stapte met zijn maten in het vliegtuig en vloog over de noord route naar Nieuw-Guinea waar hij voor de eerstkomende zestien maanden onderdak was.

"Wat ik in de tropen heb gedaan? Nou, daar kan ik kort over zijn. Patrouille gelopen, patrouille gelopen en patrouille gelopen. Maar geloof me, ik heb er nooit een hekel aan gehad. Ik zei het al. Een beetje afzien op z'n tijd, vond ik absoluut niet erg. Ik ben daar min of meer gevormd. Daar heb ik in mijn latere leven alleen maar voordeel van gehad.

Ik vergeet nooit dat we op Biak aankwamen en dat ik in de barak, waar we de eerste dagen werden opgevangen, al die tjitjaks op de muren zag zitten. Dan besef je ineens dat je echt in een andere wereld bent aangekomen."

Na de eerste opvang ging Harry, net als al die andere mariniers, naar de thuisbasis Manokwari. Het echte werk was begonnen. Zijn eerste patrouilles, landingen uitvoeren, bivak opslaan in het oerwoud. Daar tussendoor het dagelijkse leven op de kazerne. Niet al te veel vertier. Geen scala aan uitgaansmogelijkheden. Harry maalde er niet om.

"Weet je, ik was in die zin echt een uitzondering vanwege het feit dat ik niet rookte en niet dronk. Ik was immers nog altijd bezig met mijn streven om na de dienst de draad van beroepsvoetballer weer op te pakken. Dus moest ik wel gezond bezig blijven om mijn snelheid als linksbuiten vast te houden.

Aan de maaltijd op Misool met vooraan rechts Harry Appeldoorn

Het kazerneleven was in Manokwari best wel fanatiek. Regels moesten worden nageleefd. Zeker voor ons miliciens ofwel dienstplichtigen. Ik herinner me dat ik op een middag wat sportattributen aan het opruimen was. Kreeg ik prompt een rapportje aan m'n broek omdat ik dat deed tussen twee en vier. De periode van de verplichte rust. Ja hoor, strafdienst voor deze jongen. Maar goed. Hier en daar kwamen al regelmatig de nodige infiltranten aan land. Dus werden we er op afgestuurd om ze op te sporen en, indien mogelijk, uit te schakelen.

Ik ben op heel wat plaatsen geweest. Zeg maar zo'n beetje overal. Met uitzondering van Hollandia, Kaimana en Merauke. Op het eiland Misool bivakkeerden we zeker ruim drie maanden. Verder in de buurt van Sorong en ook in Fak Fak. Overal waar infiltranten werden gesignaleerd werden we ingezet. Dan was het inschepen, landing uitvoeren en er op af. Het leven speelde zich dan ook voornamelijk af in ons bivak. Leven in de bush bush.

Ik vergeet nooit dat we op Misool weer eens in actie moesten komen. Werden we met, ik dacht met De Utrecht naar de bewuste landingsplaats gebracht. Vlakbij zouden de Indonesiërs zitten. Beginnen ze vanaf die boot, terwijl wij de landing uitvoerden, over ons heen op de ploppers te schieten. Maar gelukkig liep gelukkig allemaal goed af."

Harry vertelt verder. Over acties nabij Sorong en in de buurt van Fak Fak. Over mannen als luitenant Keiser. "Een bijzonder mens. Net als sergeant Hakkenberg. Kader dat je kon motiveren", zegt hij.

Omdat hij waarschijnlijk zo'n beetje de enige marinier was die moeiteloos had kunnen toetreden tot de orde van de blauwe knoop, hield hij nog altijd wat geld over van de pakweg honderdveertig maandelijks uitbetaalde Nieuw-Guineese guldens. "Dus kon ik regelmatig zelfs nog wat geld overmaken naar mijn ouders. Die konden dat goed gebruiken." In november 1961 reist hij, andermaal via de noord, weer terug naar zijn geliefde Arnhem.

In Manokwari met v.l.n.r. de mariniers Bruinsma, van de Werd, Harry Appeldoorn en Fons Broeke

Hij begint aan een maatschappelijke carrière die geheel in het teken zal staan van de PTT. Maar uiteraard pakt hij ook de draad weer op van zijn geliefde voetbal-sport.

"Echt goed genoeg voor een sportieve loopbaan bij Vitesse, bleek ik toch niet te zijn", legt hij uit. "Dus meldde ik me aan bij de amateurclub

Sempre Avanti. Geen slechte zet want daar leerde ik José, mijn latere vrouw kennen. Ze was ook nog de dochter van de secretaris. Een leuke bijkomstigheid. Na drie jaar werd ik gescout door AGOVV. De betaalde voetbalclub uit Apeldoorn. Daar kon ik, als linksbuiten, alsnog mijn ei kwijt. Al gaat het uiteraard niet om fikse bedragen, ik ben dan toch twee jaar lang, van 1965 tot en met 1967, beroepsvoetballer geweest.

Maar ik besefte dat mijn maatschappelijke carrière bij de Post natuurlijk net zo belangrijk was. Kortom, dat was niet meer te combineren met drie keer of meer trainen in de week. Ik vertrok bij AGOVV en vervolgde mijn voetballoopbaan bij het amateurvoetbal. Ik was na de actieve voetbalcarrière ook nog een tijdje hoofdtrainer.

Bij de PTT bekleedde ik zo'n beetje alle functies die er waren. Tot uiteindelijk die van declarant. Samenwerken met de douane bij het inklaren van goederen. Kortom, ik heb de hele PTT ladder beklommen. En lekker vroeg met pensioen."

Wie dacht dat Harry Appeldoorn nu achter de geraniums ging zitten die heeft het behoorlijk mis. Hij was allang weer terug bij Vitesse waar hij jaar in jaar uit een zeer gewaardeerde vrijwilliger was. Tien jaar grensrechter bij de D jeugd. Maar ook hoger. Bij de B en A. Materiaalman bij de Beloften. En nog veel meer andere zaken.

In 2010 werd hij uitgeroepen tot Zilveren Vitesse naar. Nog steeds is hij drie keer per week te vinden op het trainingscomplex van Vitesse. Op Papendal. "En daar rijd ik altijd op de fiets naar toe. Veertien kilometer heen en veertien terug. Zo kom ik, met andere ritjes erbij geteld, nog makkelijk aan honderd fietskilometers per week. Ik doe eigenlijk alles op de fiets. Ik doe ook nog vrijwilligerswerk bij voetbalvereniging SML. Nee, daar ben ik geen lid. Maar dan kun je nog wel wat voor ze doen."

Dat iets willen doen voor een ander verklaart tevens het feit dat Harry actief is binnen de veteranenvereniging mariniers afdeling Arnhem en omstreken. Hij is bestuurslid en neemt voor de Lief en Leed pot, het leed voor zijn rekening. "Ik bezoek de zieke veteranen. Regelmatig zie je me dan, met een fruitmandje achterop de pakkendrager, op ziekenbezoek gaan. Dankbaar werk om te doen. Ja, onze afdeling is behoorlijk actief. Indien men er prijs op stelt zijn we ook aanwezig bij begrafenissen van overleden veteranen. Dan vormen we de erewacht."

Het is duidelijk Onze hoofdpersoon heeft zijn vrije tijd nog heel hard nodig. Enkel de donderdag wordt besteed aan José en naaste familie. Een zoon en een dochter. En twee super kleinkinderen. Twee knappe meiden. Niet alleen om te zien. Ook wat de studie betreft. Bollebozen waar hij en José trots op zijn.

"Die geleerdheid hebben ze natuurlijk van opa Harry", zegt hij met een brede grijns.

Dan, als we afscheid nemen, neemt hij ons nog even mee door het huis waar veel wanden behangen zijn met foto's van vaak hele bijzondere gebeurtenissen en met al net zo vaak hele bijzondere mensen. Het heeft iets weg van een eregalerij. Flitsen uit een bijzonder leven van een bijzonder mens.

Opslag Elburg

Opslag Elburg biedt voor kortere of langere perioden opslagruimte aan. Bijvoorbeeld bij verhuizing of opslag van bedrijfsvoorraad. Zowel zakelijk als particulier dus, voor uiterst scherpe tarieven.

Ook verhuren wij kantoor- en bedrijfsruimten.

OPSLAGRUIJMTI NODIG?

Check: WWW.OPSLAGELBURG.NL

Of bel: 06-2000 71 75 / 06-5242 06 45

AW Beheer | 't Straatje 6 | 8081 RN ELBURG (voormalig VNK gebouw)

Hop and Go Bed en Breakfast

Wij bieden prachtige kamers en een heerlijk ontbijt in huiselijke sfeer.

Hop en Go is de ideale plek om te overnachten tijdens uw fiets of wandeltocht in het prachtige natuurrijke waddengebied.

Informeer naar de mogelijkheden!
Wij heten u van harte welkom.

Joop & Gre Hop

Goede reis en tot ziens.

Hearrwei 17
9073 GA Marrum (FRL)
www.hopandgo.nl

Tel: 0518-411725
Mob: 06-50600015
E-mail: joophop82@gmail.com

Van het bestuur

Wij gedenken

Met eerbied en in gepaste stilte brengen we een laatste eresaluut aan:

J. Hut	Emmen	24 maart 2017
S. Boer	Monnickendam	12 juni 2017
W. v. d. Griendt	Den Bosch	30 augustus 2017
G. J. J. Steenmeijer	Amsterdam	3 september 2017
S. Hoekstra	Assen	9 november 2017
F. de Kok	Bergen op Zoom	17 november 2017
J. Veenstra	Duivendrecht	22 november 2017
G.A. Roos	Zwijndrecht	25 november 2017
H. van de Venne	Velden	1 december 2017
H. Winkels	Nijverdal	
H. Wiersma	Drachten	
P. J. M. Verstraten	Zeeland	11 januari 2018

Klaas Orsel wint 'Ted Meines prijs'

Aan oud-marinier en lid van onze Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen werd tijdens de eindejaars bijeenkomst van het Veteraan Platform de Ted Meines prijs uitgereikt door vicevoorzitter van het VP, Jos van den

Nouland. Deze prijs wordt eenmaal in de twee jaren uitgereikt aan een persoon die zich op een bijzondere manier heeft ingezet voor veteranen

Klaas Orsel kreeg deze prijs omdat hij zich al vele jaren in het bijzonder inzet voor Indië- en Nieuw-Guinea veteranen. Hij is een voorbeeld voor veteranen met zijn werk als lid van vele besturen en organisaties. Klaas was lid van de vakbond voor Defensie personeel, lid van het algemeen bestuur van het Veteranen Platform, bestuurslid van de VOMI NL, actief als gecertificeerd nuldelijns-ondersteuner en ook voor onze vereniging deed hij werk. Volgens de jury is hij hiermee een voorbeeld voor veel veteranen.

Maar ook in zijn eigen woonomgeving droeg Klaas veel bij aan het veteranen werk. Hij nam het initiatief om jaarlijks aandacht te besteden aan veteranen in zijn woonplaats Barendrecht. En vorig jaar nam Klaas Orsel nog afscheid als voorzitter van het Veteranen Comité Barendrecht. Met recht hij dus deze prijs.

Schrijf dit vast in uw agenda

- **Reünie** 2018 woensdag 18 en donderdag 19 april (zie bijsluiter)
- **ALV** 2018 31 mei 2018 (zie uitnodiging in dit nummer)
- **Papoea strijders Herdenking** 27 september 2018

Adreswijziging

Geef uw adres wijziging door aan onze Ledenadministratie:
Ver Nieuw-Guinea Militairen,
Ravelstraat 4,
6815 HB Arnhem
of hensaradvies@jaapvanhensbergen.nl

Het bestuur verkeert vaak in het ongewisse als we een nieuwsbrief retour krijgen omdat de adreswijziging niet is doorgegeven. Ook ontvangen we vaak een laat bericht van overlijden. Voor onze administratie is het prettig om tijdig van deze wijzigingen op de hoogte te worden gebracht. Op die manier blijft onze administratie actueel.

Oproep van het bestuur

Om snel berichten te kunnen versturen is het gewenst om te kunnen beschikken over uw mailadres.

Stuur het bestuur daarom een mail en vermeld in deze mail uw postadres. We kunnen dan uw postadres op de juiste manier koppelen aan uw mail adres.

Uw naam en postadres kunt u mailen naar: info@vnnngm.nl

Willem Nijdam

In de Nieuwsbrief 58 stelden wij Willem Nijdam in de gelegenheid twee vragen te stellen t.w.:

- Verstrekking paspoort aan destijds minderjarige zoon zonder toestemming van de ouders
- Wisseling vliegtuig Fairbanks

Op de tweede vraag heb ik jammer genoeg geen reacties ontvangen.

Op de eerste vraag zijn wel reacties gekomen waaruit mij de volgende dingen duidelijk zijn geworden:

Iedereen die met het vliegtuig is vertrokken had een paspoort met daarin hun handtekening. Militairen die met de boot gingen bleven op Nederlandse bodem en hadden dus geen paspoort nodig. Maar zij moesten wel met de boot terug naar Nederland.

Dat ouders terughoudend waren met verlenen van toestemming bij gedwongen uitzending is te begrijpen. Maar uit de reactie bleek dat wel enige druk werd uitgeoefend. Militairen werden erop gewezen dat als zij weigerden te gaan nooit een overheidsbetrekking zouden krijgen. Ook de kerken hadden belang bij het niet weigeren van uitzending. Zij wilden dat wat was opgebouwd door missie en zending niet in gevaar mocht worden gebracht door weigeraars. Ambtenaren die weigerden voor hun zoons te tekenen benadeelden zich. Zij schonden landsbelang.

In ieder geval dankt Willem Nijdam voor de ontvangen reacties.

Redactie

Kan ik mijn gratis NS – vervoersbewijzen al aanvragen?

Bent u een post actieve veteraan, dan kunt u nu al uw 2 NS dagkaarten voor 2018 DIGITAAL aanvragen. Ga naar:

www.mijn.veteraneninstituut.nl

- Inloggen
- u komt in de digitale Mijn Vi-omgeving
- Ga naar Evenementen en klik op OVERZICHT
- Daarna kunt u zich inschrijven voor "vrij vervoer 2018"

Hebt u nog niet eerder gebruik gemaakt van Mijn Vi? Dan kunt u zich via dezelfde link eenmalig registreren.

Geen internet? Bel dan het Veteranenloket tel: 088-3340000

De treinkaarten zijn nadrukkelijk bedoeld voor het bijwonen van veteranen-bijeenkomsten, zoals reünies en herdenkingen.

Hebt u na uw aanvraag, eind januari 2018, nog niets ontvangen?

Neem dan contact op met het Veteranenloket: via info@veteranenloket.nl of bel 088-3340000.

Houdt er rekening mee dat u te allen tijde zelf uw dagkaarten moet aanvragen.

Uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering op 31 mei 2018

De vergadering wordt gehouden in Echos Home "de Schakel"
Leuvenumseweg 68 te 3852 AS Ermelo, telefoon: 0341 - 552 830.
De aanvang is 11.00 uur.
Bij "de Schakel" is voldoende gratis parkeergelegenheid.

Openbaar vervoer:

"De Schakel" is vanaf station Ermelo bereikbaar per buslijn 501,
vertrektijd station Ermelo 10.29 uur,
aankomst bushalte Generaal Spoorkeizerne 10.51 uur.

Agenda

1. Opening door voorzitter Cees Aarts.
2. Vaststelling agenda.
3. Ingekomen stukken en mededelingen.
4. Vaststellen van het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 18 mei 2017.
5. Bevindingen kascommissie. Benoeming kascommissie 2018
6. Vaststellen van het financiële verslag over het jaar 2017 en de begroting voor 2018.
7. Vaststellen van het algemeen jaarverslag 2017, inclusief jaarverslag Sociale Commissie
8. Wijziging bestuurssamenstelling.
Aftredend en niet herkiesbaar: voorzitter Cees Aarts,
2e secretaris Henk Vos en bestuurslid Ad Bouterse.
Het bestuur kiest uit haar midden Rinus Leijds als voorzitter.
Geadviseerd wordt de aftredende bestuursleden niet te vervangen
in verband met de teruggang van het ledenaantal.
9. Mededelingen Nederlandse Veteranendag 30 juni 2018.
10. Nagekomen agendapunten.
11. Rondvraag en sluiting.

U kunt deelnemen aan de lunch door (voor 10 mei) € 18,50 over te maken op rekening:

NL40 INGB 0000 9254 56 t.n.v. Ver Nieuw-Guinea Militairen
(deze naam beslist gebruiken) onder vermelding van: ALV 2018.

De verslagen genoemd onder de agendapunten 4, 6 en 7
zijn vanaf 1 mei 2018 op te vragen bij C.J. Drost (secretaris)
Brouwersveld 2 - 1541 PG Koog aan de Zaan
tel. 075-6160779 of 06-22332531; e-mail c.drost15@kpnplanet.nl

Kleine projecten van Ruud en Ans Hes

Ruud en Ans Hes begeleiden al jaren kleine projecten ter ondersteuning van de Papua bevolking in ons voormalige landsdeel Nederlands Nieuw-Guinea. Bekend uit eerdere berichten die we in onze Nieuwsbrief plaatsten is het BREI-project. Projecten die we als vereniging met een kleine bijdrage ook financieel ondersteunen.

Ook in 2017 gingen Ruud en Ans weer op pad. Zij bedanken de gevers die hun projecten mogelijk maken. Voor de zondagschool "Nazareth" en het werk daar van IBU Sallomina waren er donaties die ze ook ontvangen voor het werk van Ibu Roza in de kinderopvang "Rumah-Agape". De Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen hielp bij het verzenden van de pakketten wol naar Broeder Sjerps.

Een drietal foto's geeft enige indruk van wat Ruud en Ans daar doen

Redactie

Verbindend monument

Het bestuur wil u informeren over dit initiatief.

Het is de bedoeling een monument te plaatsen in het Nationaal Herdenkingspark (park Hattem) in Roermond. Het verbindend monument, ontworpen door Indië veteraan Gerard van der Lee, zal medio 2018 wordt geplaatst tussen het Indië monument aan de ene zijde en het monument voor Vredesmissies aan de andere zijde. Het voornemen is om het monument op 1 september 2018 te onthullen, voorafgaand aan de jaarlijkse herdenking.

Het VERBINDEND MONUMENT moet één grote herdenkingsplek worden voor allen die gingen en wel of niet terugkwamen.

De omgekomenen in Indië en Ned. Nieuw-Guinea tussen 1945-1962, zij die vielen in Korea en de militairen die sneuvelden in één van de laatste vredesmissies, worden sinds 2003 herdacht bij de monumenten geplaatst in het Herdenkingspark.

Wij, hun kameraden, hun families en allen namens wie zij hun taak vervulden, herdenken hen.

Maar hoe mooi zou het zijn om ook de teruggekeerde veteranen te gedenken en hen te danken voor hun plichtsbesef, hun trouw en de door hen doorstane moeilijke tijden, angsten, hun verdriet om gevallen kameraden, opgelopen verwondingen, geleden pijn en verwarring.

Met dat doel wordt het VERBINDEND MONUMENT geplaatst.

U kunt meehelpen dit verbindend monument te realiseren. Als veteraan weet u als geen ander wat herdenken en gedenken vermag. Wat de kring van kameraadschap betekent voor een gevallen kameraad en voor zijn naasten. Met uw donatie maakt u dit monument mede mogelijk en draagt u uw steentje bij.

U kunt uw bijdrage overmaken op:

IBAN NL75 Rabo 0174 1740 39 van het NIM te Roermond,
onder vermelding van VERBINDEND MONUMENT

Meer informatie over dit initiatief is te vinden op internet,
typ eenvoudig VERBINDEND MONUMENT in.

De Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen doneert €100

Veteranen ontmoetings centrum Vechtdal Hardenberg

Een mooie gezellige locatie om eens te bezoeken of er een bijeenkomst te houden. Makkelijk bereikbaar, met de auto, fiets of trein. Uit ervaring weten we dat veteranen en bezoekers zich er onmiddellijk thuis voelen. De talrijk aanwezige militaire attributen die er te vinden zijn vormen met recht al een militair museum. Je treft een bijzondere sfeer aan rond de koffie tafel. De vele bezoeken en bijeenkomsten die er de afgelopen twee jaar al plaatsvonden getuigen hiervan.

Als er een groepje marine mannen aan de bakstafel zitten is het taaltje voor een buitenstaander moeilijk te volgen maar hij ziet wel de verbondenheid van de mannen afstralen. Want heel vaak worden aan de tafel de herinneringen gedeeld. Maar er is in dit centrum veel meer mogelijk, Bijvoorbeeld vanaf de speakerscorner je verhaal met beelden vertellen. Een krijismacht predikant vertelde er over zijn opleiding bij de Koninklijke Marechaussee. Een man van negentig die vertelde over de Burma spoorweg in W.O.2. Een verhaal van een marine officier b.d. over de slag in de Java zee. Ook de laatste zeeslag bij de Vlakke Hoek in voormalig Nederlands Nieuw-

Guinea werd belicht. Knutselen en vrijwilligerswerk is er ook mogelijk. Jonge veteranen van de recente vredesmissies vinden er hun plekje. Militairen met PTSS kunnen er advies en begeleiding krijgen van de beheerders. Aletta Koster is hiervoor opgeleid. Gastvrouwen en gastheren zijn om toerbeurt aanwezig. Er loopt momenteel een project "Veteranen voor de klas" De redactie van de Nieuwsbrief van de Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea veteranen beveelt u zeker aan om eens een bezoek aan de centrum te brengen.

Veteranen Ontmoeting Centrum Vechtdal

Bruchterweg 88, 7772 BJ HARDENBERG

Mail: info@vocvechtdal.nl

Website: www.vocvechtdal.nl

Geopend: iedere maandag en zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur

Voldoende parkeergelegenheid in de buurt

Telefoon tijdens openingstijden: 0615150052

Verlangen Vrijheid Kameraadschap

25-01 t/m 01-07 2018

Museum Bronbeek
Velperweg 147 Arnhem
www.bronbeek.nl

Een ontmoeting met veteranen

Veteranen staan centraal in de tentoonstelling 'Verlangen, Vrijheid, Kameraadschap. Een ontmoeting met veteranen', die vanaf 25 januari 2018 in museum Bronbeek open is voor bezoekers.

Aan de hand van de universele thema's verlangen, vrijheid en kameraadschap geeft de expositie een indruk van de ervaringen van veteranen en hoe ze daarop terugkijken. In met bijzonder is er aandacht voor de tegenwoordige bewoners van het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen Bronbeek en hoe zij het wonen op Bronbeek beleven. De expositie kwam tot stand in nauwe samenwerking van Museum Bronbeek met het Veteraneninstituut en de Stichting Veteranenkunst. Het doel van deze expositie is om bij een breed publiek empathie en waardering voor veteranen te bevorderen. Maar er zijn meerdere aanleidingen voor deze expositie.

Het Tehuis Bronbeek viert in 2018 dat het 155 jaar het "Home of the Veterans" is.

De Stichting Veteranenkunst beleefde onlangs haar tweede lustrum. De stichting exposeert sinds 2007 kunstwerken die gemaakt zijn door Nederlandse veteranen. En zet deze kunst in als middel om erkenning en waardering voor veteranen te genereren en een brug te slaan tussen de maatschappij en de verschillende generaties veteranen, ook onderling. Stichting Veteranenkunst biedt de veteraan kunstenaar hiervoor een platform.

En tenslotte worden in deze expositie voor het eerst de resultaten van het Veteranen Interview Project Bronbeek van het Veteraneninstituut aan het publiek gepresenteerd. De interviewfragmenten in de expositie zijn afkomstig uit de Interviewcollectie Nederlandse Veteranen.

*Schilderij 'de soldaat' door Cees Leenhouts
Portret Eduard Jacob (foto Veteraneninstituut/
William Moore)*

Het landgoed is ontstaan vanuit het idee een bos/landgoed te stichten ter nagedachtenis aan de veteraan die het vaderland heeft gediend in oorlogsomstandigheden of overeenkomstige situaties, inclusief vredesmissies in en buiten het verband van de Verenigde Naties. Indachtig de wens van Hare Majesteit Koningin Beatrix, uitgesproken bij haar 25-jarig huwelijksfeest, is dit gebeurd in de vorm van het planten van bomen.

Een thematisch ingericht landgoed informeert de huidige en toekomstige generaties, in een voor ieder open en toegankelijk park, over de inzet en offers van Nederlandse militairen tijdens de vele conflicten en vredesmissies waarbij de Nederlandse krijgsmacht sinds 1940 betrokken is geweest.

Het terrein van het landgoed is ongeveer 70 hectare groot en ligt op het bestaande landgoed Vrijland te Schaarsbergen bij Arnhem. De gronden zijn sinds 1992 beplant met ongeveer 350.000 jonge boompjes

Het landgoed heeft de volgende functies:

- Als veld van eer voor de veteraan. In het landgoed is een veld waar asverstrooiingen van veteranen kunnen plaatsvinden. Het is daarmee een thuisbasis na afscheid van het leven.
- Als educatief wandelgebied. Op de wandelroute wordt aandacht besteed aan de inspanningen en opofferingen van de militair/veteraan in de gebieden van inzet voor vrijheid en vrede, waar ook ter wereld.

Het is zeker de moeite waard om enige tijd op het landgoed door te brengen als u in de buurt van Arnhem bent. Om dit landgoed te ondersteunen in het onderhoud is een financiële bijdrage altijd van harte welkom.

U kunt doneren op bankrekening NL09 RABO 0369 7468 21

Informatie over het landgoed is te vinden op internet:
www.veteranenlandgoedvrijland.nl

Redactie

WORD VRIEND

Wordt (gratis) vriend van het Vfonds

Jaarlijks maakt het vfonds ruim tweehonderd bijzondere of vernieuwende initiatieven mogelijk binnen het thema VREDE en VRIJHEID. Sinds de oprichting zet het fonds zich in voor erkenning en waardering van veteranen en geüniformeerden.

Daarnaast blijven ze mensen stimuleren zich in te zetten voor vrede, democratie en internationale rechtsorde. Om slachtoffers van oorlogen en vredesmissies te herdenken maar ook door de bevrijding, vrijheid en vrede te vieren, ondersteunen zij o.a. de 14 nationale bevrijdingsfestivals, oorlogs- en verzetsmusea en herinneringscentra. Daarnaast investeren zij continu in innovatieve onderwijs- en jongerenprojecten rondom vrede en democratie. Het Vfonds zoekt vrienden.

Vrienden die Vrede en Vrijheid ook belangrijk vinden. Vrienden die geïnteresseerd zijn in de projecten die het Vfonds ondersteunt en die dat graag willen delen met hun familie en bekenden. Want samen maken wij vrede mogelijk.

Vind jij Vrede en Vrijheid ook belangrijk? En vind jij de projecten die wij ondersteunen interessant?

Word dan vandaag nog (gratis) vriend van het fonds!

Schrijf je in via de website www.vfonds.nl/word-vriend/ of als het omgaan met de computer wat moeilijk is bel het Vfonds 073-6139100 zodat zij jou meteen inschrijven.

Redactie

Geef jij Vrede als geschenk?

Vrede is nooit af, daar moet je aan blijven werken. Daarom investeert het vfonds in vrede.

Met vrijheidslezingen, theatervoorstellingen, musea en de Nationale dodenherdenking op 4 mei en de bevrijdingsfestivals op 5 mei.

We investeren in onderwijsprogramma's en leren jongeren debatteren met respect voor elkaar en voor elkaars verschillen. Voor een toekomst met elkaar in vrede en vrijheid.

Geef jezelf een bijzonder cadeau: word vriend van het vfonds!

Het is gratis en je ontvangt aanbiedingen van musea of andere projecten die het vfonds ondersteunt. Deel onze vriendschap met je (klein)kinderen of vrienden en werk zo mee aan vrede.

Want vrede is niet vanzelfsprekend.

Vraag je gratis vriendenpas aan op www.vfonds.nl

Mede mogelijk gemaakt door

BankGiro Loterij
CULTUUR. WAART JE BIKER

GOED DOEL

Commissie Sociale Zorg

Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962

voorzitter	Ad Bouterse 0224-215621	Lindenlaan 110, 1741TX Schagen ad.bouterse@hetnet.nl
secretaris	Gijs Elders 035-5383830	Wakkerendijk 18, 3755DC Eemnes gijs.elders@ziggo.nl
Friesland & Groningen	Peter Beers 0517-413506	Welgelegen 36, 8861XR Harlingen p.beers@home.nl
Drenthe	Gorrit van Berkum 0516-850186	de Muijnhorn 14, 8431BJ Oosterwolde gtvberkum@quicknet.nl
Overijssel	Wouter Wanrooy 0570-543072	Pr Beatrixlaan 25, 7437CA Bathmen woutwanrooy@concepts.nl
Utrecht/'t Gooi	Gijs Elders 035-5383830	Wakkerendijk 18, 3755DC Eemnes gijs.elders@ziggo.nl
Noord Holland	Jan van Gils 025-2514828	Pilarenlaan 6F, 2211NB Noordwijkerhout j.van.gils22@kpnplanet.nl
Zuid Holland	Sjaak Koomen 0252-215981	Vinkenlaan 6, 2172JV Sassenheim j.koomen8@gmail.com
Zeeland	Adri Poortvliet 0118-463259	Henri Dunantstr. 32, 4388NK Oost Souburg adriepoortvliet@hetnet.nl
Noord Brabant	Jan Wouters 073-6212997	Com. de Quaylaan 290, 5224CZ Den Bosch ja.wouters@planet.nl
Limburg	John Snackers 045-5252557	Groesweg 26, 6451GG Schinveld snack018@planet.nl

Merapi Tour & Travel

Dé Indonesië reisspecialist

Merapi maakt reizen naar het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea weer gemakkelijk!

Merapi Tour & Travel is dé Indonesië specialist en biedt onder andere reismogelijkheden naar Papua. Enkele keren per jaar organiseren we groepsreizen naar o.m. Biak, Jayapura en de Baliemvallei, maar het hele jaar door kunt u bij ons terecht voor individuele reizen. Op verzoek stellen wij ook graag reizen samen voor kleinere groepen.

Merapi Tour & Travel

Prinses Irenestraat 58
6611 BK Overasselt
088-8111999

www.merapi.nl
Email: info@merapi.nl

